

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY MALECHOWO**

z dnia 2026 r.

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm), art. 50 ust. 6 i ust. 6a w związku z art. 17 ust. 1 pkt 11, art. 17 ust. 2 pkt 2a i art. 36 pkt 2 lit. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 1214 z późn. zm.) Rada Gminy Malechowo uchwala co następuje:

§ 1. 1. Określa się szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

1. Usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, organizuje i realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malechowie.

2. Usługi opiekuńcze przyznaje się po ustaleniu występowania przesłanek do ich udzielenia określonych w ustawie o pomocy społecznej. Obejmują one pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

3. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

4. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

5. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7:00 do 20:00 w dni robocze, w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy. Usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich mogą być świadczone również w inne dni i godziny, a ich zakres określa umowa osoby świadczącej usługę z Ośrodkiem.

6. W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się świadczenie usług opiekuńczych, specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w dni wolne od pracy, niedziele i święta osobom samotnym, nie posiadającym rodziny na terenie gminy Malechowo, dla których pomoc w tych dniach jest niezbędna oraz osobom samotnie zamieszkującym, jeżeli rodzina nie jest w stanie tej pomocy zapewnić.

7. Usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie lub specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

8. Usługi przyznaje się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, a także z urzędu, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego

9. Decyzja o przyznaniu usługi opiekuńczej, usługi opiekuńczej sąsiedzkiej i specjalistycznej usługi opiekuńczej, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi określa: okres przyznania usług, liczbę godzin usługi przyznanych w miesiącu, zakres oraz miejsce świadczonych usług, warunki oraz wysokość odpłatności.

§ 2. 1 Podstawą przyznania świadczenia w formie usług opiekuńczych jest orzeczenie o stopniu niepełnosprawności w stopniu znacznym lub zaliczenie do całkowitej niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji lub zaświadczenie lekarskie lekarza pierwszego kontaktu lub lekarza specjalisty.

2. Usługi opiekuńcze sąsiedzkie świadczone są osobom dorosłym samotnym, które z powodu wieku choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób.

3. Rodzaj, zakres i okres przyznawanych usług uzależniony jest od:

- 1) potrzeby świadczeniobiorcy;
- 2) stanu zdrowia świadczeniobiorcy;
- 3) sytuacji rodzinnej i materialnej świadczeniobiorcy.

§ 3. 1. Dochód od którego obliczona jest wysokość odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, ustala się na podstawie kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub osoby w rodzinie, o której mowa w art. 8 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

2. Odpłatność za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze jest procentowo zróżnicowana i kształtuje się według poniższej tabeli.

% dochodu osoby samotnie gospodarującej lub rodziny w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej	Wysokość odpłatności w % ustalona od ceny usługi dla:	
	Osób samotnie gospodarujących	Osób w rodzinie
Do 100%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 100% do 150%	nieodpłatnie	10%
powyżej 150% do 200%	5%	15%
powyżej 200% do 300%	15%	25%
powyżej 300% do 400%	25%	35%
powyżej 400% do 500%	35%	45%
powyżej 500%	100%	100%

§ 4. 1. Koszt 1 godziny usługi ustala się jako procent minimalnej stawki godzinowej ustalonej na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1773) następująco:

- 1) usługi opiekuńcze, usługi sąsiedzkie – 100 % minimalnej stawki godzinowej,
- 2) specjalistyczne usługi opiekuńcze – 500 % minimalnej stawki godzinowej.

3. Opłaty za świadczone usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze naliczane są po zakończeniu miesiąca, w którym usługi były świadczone.

4. Podstawą obliczania miesięcznej odpłatności za świadczone usługi jest karta realizacji usług – karta pracy, potwierdzająca wymiar godzin wykonanych usług. Karta z zrealizowanych usług przedkładana jest organizatorowi usług w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi były zrealizowane.

§ 5.1 Osoba zobowiązana do odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze może zostać częściowo lub całkowicie zwolniona z odpłatności za usługi. 2. Zwalnia się z odpłatności za usługi:

- 1) osoby powyżej 90 roku życia,
- 2) gdy więcej niż jedna osoba w rodzinie wymaga pomocy w formie usług opiekuńczych, w tym co najmniej jedna osoba jest obłożnie chora,
- 3) osoby biorące udział w Programie Fundusze Europejskie dla Pomorza Zachodniego 2021 – 2027 na realizację projektu "Lokalna Siła Wsparcia".

3. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek świadczeniobiorcy, jego przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą świadczeniobiorcy, albo na wniosek pracownika socjalnego - osoby zobowiązane do ponoszenia odpłatności za usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, mogą zostać zwolnione częściowo lub całkowicie z ponoszenia opłat, ze względu na:

- 1) konieczność ponoszenia opłat za więcej niż jeden rodzaj usług lub za więcej niż jedną osobę w gospodarstwie domowym korzystającym z usług;
- 2) konieczność ponoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej lub ośrodka wsparcia albo wszelkiego rodzaju placówkach opiekuńczo-wychowawczych lub leczniczo-rehabilitacyjnych;
- 3) ponoszenie stałych, niezbędnych i uzasadnionych wydatków, których wysokość zagraża egzystencji świadczeniobiorcy związanych z:
 - a) potrzebami mieszkaniowymi,
 - b) procesem leczenia, w tym konieczności rehabilitacji, zakupu leków, opatu, artykułów higienicznych lub pielęgnacyjnych,
- 4) zdarzenia losowe, klęskę żywiołową lub ekologiczną,
- 5) inne uzasadnione przyczyny i trudne sytuacje życiowe świadczeniobiorcy potwierdzone dokumentami i wywiadem środowiskowym.

4. Do wniosku o którym mowa w § 5 ust 3 należy dołączyć dokumenty potwierdzające zasadność udzielenia wnioskowanej ulgi.

5. Okres zwolnienia z ponoszonej odpłatności za usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze sąsiedzkie i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, określa się w decyzji administracyjnej.

§ 6. Odstępuje się od dochodzenia odpłatności za usługi opiekuńcze w przypadku śmierci świadczeniobiorcy.

§ 7. Pomoc w formie usług opiekuńczych, usług opiekuńczych sąsiedzkich i specjalistycznych usług opiekuńczych może zostać ograniczona lub wstrzymana w przypadku notorycznego naruszania zasad współżycia społecznego przez osobę objętą pomocą lub inne osoby przebywające w miejscu świadczenia usług, a w szczególności:

- 1) w przypadku nadużywania alkoholu przez świadczeniobiorcę lub osoby trzecie przebywające w jego towarzystwie;
- 2) w przypadku agresywnej postawy i obraźliwego zachowania wobec osoby świadczącej usługi;
- 3) w przypadku powtarzających się trudności wejścia do mieszkania lub w środowisko z przyczyn niezawinionych przez osobę świadczącą usługi.

§ 9. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Malechowo.

§ 10. 1. Traci moc uchwała nr LV/412/2023 Rady Gminy Malechowo z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

2. Traci moc uchwała nr LVII/470/2024 Rady Gminy Malechowo z dnia 31 stycznia 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat a także trybu ich pobierania.

3. Traci moc uchwała nr XIX/194/2025 Rady Gminy Malechowo z dnia 22 października 2025r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze sąsiedzkie oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat a także trybu ich pobierania.

4. Traci moc uchwała nr XX/204/2025 Rady Gminy Malechowo z dnia 3 grudnia 2025 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania

§ 11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 poz. 1214 z późn. zm.), Rada Gminy zobowiązana jest do określenia w drodze uchwały, szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania.

Art. 50 ust. 6a ww. ustawy, zgodnie z którym w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, Rada Gminy określa także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług. Usługi sąsiedzkie mogą zostać przyznane jako forma wsparcia fakultatywnego dla osób samotnych, które nie korzystają z usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie uchwały jest uzasadnione.